

Gummikemikalier

Lappeprøverne viser kontaktallergi over for et eller flere gummikemikalier. Det betyder, at produkter, som indeholder gummikemikalier, kan forårsage eksem i de hudområder, de kommer i kontakt med. Ligeledes kan indtagelse af Antabus®-tabletter, der indeholder beslægtede stoffer, forårsage eksem.

Allergien er varig, men den kan svækkes med tiden, såfremt det lykkes at undgå kontakt med gummikemikalier.

Denne allergi skal adskilles fra allergi over for latex (naturgummi).

Hvad er gummikemikalier?

Gummikemikalier er stoffer, der tilsættes gummi under produktionen. Det er såkaldte acceleratorer, som binder gummiforbindelserne sammen.

Kemisk drejer det sig om thiuramforbindelser, carbamater eller mercaptobenzothiazoler. Der anvendes ofte flere forskellige gummikemikalier i samme produkt.

Det kan være en hjælp at kende CAS numret, der er et unikt nummer, som kemikalier får tildelt.

Eksempler på kemiske navne og CAS-numre:

Thiuramforbindelser:

Tetramethylthiuram monosulfide,	97-74-5
Tetramethylthiuram disulfide,	137-26-8
Tetraethylthiuram disulfide,	97-77-8
Dipentamethylthiuram disulfide,	94-37-1

Mercaptoforbindelser:

2-mercaptopbenzothiazole,	149-30-4
Dibenzothiazyl disulfide,	120-78-5
Morpholinyl mercaptobenzothiazole,	102-77-2
N-cyclohexyl-2-benzothiazyl sulfenamide,	95-33-0

Carbamater:

Zink-diethyldithiocarbamate,	14324-55-1
Zink dibutyldithiocarbamate	136-23-2
Diphenylguanidine	102-06-7

Hvor findes gummikemikalier?

Allergi over for gummikemikalier kan skyldes kontakt med produkter, som alle mennesker anvender i deres dagligdag, hjemme eller på arbejdspladsen. Udvikling af gummikemikalieallergi kræver som regel langvarig eller hyppig kontakt med produktet.

Gummikemikalierne kan findes i gummihandsker og -støvler, fodtøj, håndtag, kabler, dæk, tætningsmateriale, elastikker, gummibånd, armbånd, kondomer, katetre, våddragter, bandager, støttestrømper.

Den hyppigste årsag til gummikemikalieallergi er brug af gummihandsker på arbejdspladsen. Patienter kan også blive allergiske over for

gummikemikalier fx via personalets brug af handsker, men det er sjældent.

Handsker af naturgummi kan indeholde såvel thiuram- carbamat- og mercaptoforbindelser.

Handsker af syntetisk gummi (Neopren®, Elastyren®, nitril og f.eks polyurethan, kan indeholde de samme gummikemikalier, men sjældent i betydende mængder.

Handsker af vinyl (PVC) og polyethylen indeholder ingen gummikemikalier.

Mercaptobenzothiazolerne forekommer hyppigt i fodtøj.

Thiuram- og carbamatforbindelser bruges også som svampedræbende middel i maling, skæreolier, klæbemidler, plantebeskyttelsesmidler og dyrlægemedicin.

Der kan forekomme udbredte udslæt under Antabus®-behandling, fordi antabustabletterne indeholder tetraethylthiuram disulfid, som virksomt stof.

Symptomer

Gummikemikalieallergien giver eksem, hvor der er hudkontakt med produktet.

Gummihandsker giver typisk udslæt på håndled og håndrygge. Gummistøvler på fodrygge og ankelregioner.

Man kan også få eksem på en enkelt finger af gummitutter til at tælle med, som anvendes fx på posthus eller i bank.

Så se efter hvad du har kontakt med og tag det med til hudlægen.

Husk at oplyse om din allergi over for gummikemikalier ved kontakt med sundhedsvæsenet, tandlæger og lignende.

Hvordan undgår jeg gummikemikalier?

Hvis handskerne er CE-mærkede (EN 455-3), har leverandøren pligt til at oplyse om allergifremkaldende stoffer i handskerne på forespørgsel.

Vinylhandsker kan altid bruges og oftest handsker af syntetisk gummi. Ved kortvarig brug kan det evt. være tilstrækkeligt at bruge bomuldshandsker inderst.

Husk at alle handsker, uanset allergi, kan give irritationseksem, hvis man bruger dem våde og/eller lang tid ad gangen.

Læs mere om allergi på www.videncenterforallergi.dk

Videncenter for Allergi, Gentofte Hospital
og Den Danske Kontaktdermatitis Gruppe
Maj 2007